

Klein maar fijn wonen

Hoeveel ruimte en spullen heb je eigenlijk nodig om fijn te kunnen leven? Die vraag komt automatisch bij je op bij het zien van Tiny TIM, een zelfvoorzienend minihuisje dat deze maand in de Haarlemmer Kweektuin te zien is. Het huisje is nu alleen nog te bezichtigen, maar vanaf 2017 kan er waarschijnlijk ook in gewoond worden. De gemeente heeft daar twee plekken in Haarlem voor aangewezen.

De Tiny TIM doet qua formaat nog het meest denken aan een stacaravan of blokhuut. Met zijn oppervlak van ongeveer 2,5 bij 8 meter is het met recht een 'tiny house', oftewel minihuis. "Daar zijn er meer van, maar bijzonder aan Tiny TIM is dat hij ook helemaal zelfvoorzienend is", vertelt Jack Deneke van de Stichting Haarlemmer Kweektuin. "Dat betekent dat je geen aansluiting op het riool, het waternetwerk, het gas of elektriciteit nodig hebt."

Snufjes

Dat is te danken aan allerlei slimme snufjes, zoals de zonnepanelen en het windmolentje op het dak die allebei stroom opwekken. "Die wordt opgeslagen in een accu, zodat je ook elektriciteit hebt bij weinig zon of wind. En de stroom wordt deels gebruikt voor de elektrische warmtepomp, die voor warm water en de verwarming zorgt."

Aan de zijkant van de Tiny TIM valt

meteen de groene plantenwand op. Daarachter bevinden zich - verstopt achter de houten wand - verschillende plastic tanks. "Afwalwater en regenwater worden daarin opgevangen en met behulp van onder meer die plantenwand gezuiverd", vertelt Deneke. "Dat geldt ook voor de urine uit het toilet. Het water wordt daarmee zo schoon, dat je het volgens de makers zelfs zou kunnen drinken."

Energievriendelijk

In het toilet wordt de ontlasting apart gehouden van de urine. "Poep wordt opgevangen in een speciale kartonnen zak, die je om de zoveel tijd moet legen op de composthoop. De Tiny TIM heeft in feite dus alles wat je nodig hebt om te kunnen leven. De enige voorwaarde is dat je alleen biologisch afbreekbare zeep gebruikt."

Daarmee past het minihuis helemaal bij de filosofie van de Kweektuin. In dit park staan circulair leven en duurzaamheid immers centraal. Deneke: "Met deze expositie willen we mensen vooral aan het denken zetten. Hoeveel ruimte heb je eigenlijk nodig? En hoe kun je energie vriendelijker leven? Tiny TIM is een mooi voorbeeld van wat er allemaal mogelijk is op dat gebied."

Wonen

Het gaat nu alleen nog om een expositie, maar vanaf 2017 gaan er mogelijk ook Haarlemmers in de

minihuizen wonen. Dat gebeurt op initiatief van de bedenkers van Tiny TIM: fotograaf Hans Peter Föllmi, zijn zoon Dante Föllmi en architect Jurgen van der Ploeg van FARO architecten. Samen met een groep mensen die graag in een 'tiny house' wil wonen, hebben zij de gemeente gevraagd om hieraan mee te werken. Inmiddels heeft de gemeente twee plekken aangewezen waar minihuizen kunnen komen. Bij het Seinwezen is plek voor drie huisjes en op een braakliggend terrein aan de Zwemmerslaan in Schalkwijk voor tien.

Dat vraagt nog wel wat voorbereiding en zoekwerk. "Tiny TIM is geen standaardhuis en past daarom niet binnen de bestaande hokjes", vertelt procesmanager Wendy Dieben. "Als gemeente zoeken we nu dus eerst uit welke regels precies van toepassing zijn. Intussen zijn de initiatiefnemers bezig met het samenstellen van de bewonersgroep." Als dat allemaal lukt, zouden vanaf het najaar 2017 de eerste Haarlemmers in de minihuizen kunnen wonen.

De Tiny TIM is nog tot 23 december in de Haarlemmer Kweektuin te bekijken. In januari is de Tiny TIM te bekijken op de Olmenhorst in Lisselbroek, waar ook het kantoor van FARO architecten zich bevindt. Binnenkijken kan op afspraak: pr@faro.nl.
www.haarlemmerkweektuin.nl
www.tinytimhouse.nl

Stichting helpt Haarlemmers een collectief zonnedak aan te leggen

Vol energie met Kennemer Energie

Huurhuis, benedenwoning of een te klein dak, en toch profiteren van eigen zonnepanelen? Dan is een collectief zonnestroomdak een oplossing. Dat houdt in dat je samen met stadsgenoten zonnepanelen legt op een groot dak in de buurt, bijvoorbeeld van een bedrijf of sporthal. Geen idee hoe je zo iets aanpakt? Kennemer Energie helpt je verder.

Nergens in Nederland zijn er zoveel collectieve zonnedaken als in Haarlem. Met het pas geopende dak op de Zijlpoort (het oude postkantoor) staat de teller nu op vier daken met zo'n 2.200 panelen. Dat moeten er in 2030 100.000 zijn. Stichting Kennemer Energie is ambitieus. De stichting bestaat uit pioniers van de Haarlemse coöperaties die al een zonnedak hebben geopend (Duurzaam Garenkokerskwartier, DE Ramplaan en Haarlem Noorderlicht) en denktank Energy Transition Group, gesteund door de Stadsgarage (zie kader). "Het is een complex onderwerp, waar ook juridische en financiële risico's aan verbonden zijn", vertelt Liesbet Hanekroot van

Haarlem Noorderlicht. "Met Kennemer Energie ondersteunen we anderen met de kennis en ervaring die wij inmiddels hebben opgedaan."

Tennistoernooi

Stichting Kennemer Energie past helemaal in het streven van de gemeente Haarlem naar een klimaatneutrale stad. "We zijn heel blij met de stichting en wat ze doet", vertelt Eline de Jong, beleidsmedewerker duurzaamheid en participatie. "Ze helpen meer zonnedaken mogelijk te maken, terwijl het eigenaarschap bij de initiatiefnemers blijft. Hierdoor genereer je meer draagvlak dan als je het top down uitrolt."

Art den Boer van DE Ramplaan: "We zien vaak dat als er een project af is, zoals recent het dak van de Zijlpoort, mensen zo geïnspireerd zijn dat ze meer panelen willen." Ook dakeigenaren zijn enthousiast. Liesbet: "Er bestaat voornamelijk geen financiële beloning voor organisaties die hun dak beschikbaar stellen, maar er staan andere voordelen tegenover zoals publiciteit en verbinding met de bewoners van de wijk. De Fablo

HET BESTUUR VAN KENNEMER ENERGIE: LIESBET HANEKROOT, LEO DE KOK, ART DEN BOER, GUUS JANSEN EN ERNA HOLLANDER. MET OP DE VOORGROND ELINE DE JONG VAN DE GEMEENTE. FOTO: MARISA BERETTA

tennisvereniging Onze Gezellen wil opgewekte zonnepanelen die energie leveren aan veertig leden van Haarlem Noorderlicht. Voor 2017 ligt ook al een lijst met locaties klaar, met onder andere de daken van Het Hoofdkantoor, de Haarlemmer Kweektuin en loodgietersbedrijf Goes Installaties in de Waarderpolder. Wie interesse heeft, schrijft zich in bij een coöperatie in zijn/haar buurt en schaft via die coöperatie zonnepanelen aan. Die kosten eenmalig ongeveer 310 euro per paneel en leveren zo'n 220 kWh per jaar op. Dankzij de aantrekkelijke postcoderoosregeling hoeven

Interesse

Een heuglijk feit van 2016 is het zonnedak van Prins Staal: 272 zon-

panelen die energie leveren aan veertig leden van Haarlem Noorderlicht. Voor 2017 ligt ook al een lijst met locaties klaar, met onder andere de daken van Het Hoofdkantoor, de Haarlemmer Kweektuin en loodgietersbedrijf Goes Installaties in de Waarderpolder. Wie interesse heeft, schrijft zich in bij een coöperatie in zijn/haar buurt en schaft via die coöperatie zonnepanelen aan. Die kosten eenmalig ongeveer 310 euro per paneel en leveren zo'n 220 kWh per jaar op. Dankzij de aantrekkelijke postcoderoosregeling hoeven

leden die meedoen geen energiebelasting te betalen waardoor ze hun deelname binnen 10 jaar terugverdienen. 100.000 zonnepanelen lijkt misschien veel, maar er is ruimte voor veel meer. Stichting Kennemer Energie roept bedrijven en maatschappelijke instellingen dan ook op om hun dak ter beschikking te stellen – en dat kan ook deels voor eigen gebruik zijn. Art: "Met onze stichting wekken we energie op, letterlijk en figuurlijk."

TEKST: SUZANNE BERGMAN

Stichting Kennemer Energie is een bijzondere uitkomst van het project '16 gezamenlijke zonnestroomdaken in 2016' georganiseerd door de Stadsgarage. De Stadsgarage is een platform waar Haarlemmers samen tot slimme oplossingen komen voor maatschappelijke thema's. Het thema zonnestroomdaken maakte veel energie en initiatieven in de stad los. Inmiddels ligt er een aanzet voor ongeveer twintig nieuwe zonnedak-projecten.